

Asettamispäätös

15.12.2022

VN/28998/2022
VN/28998/2022-YM-1

YM; Esteettömyystyöryhmän asettamispäätös

Ympäristöministeriö on tänään asettanut työryhmän, jonka tehtävänä on muodostaa rakennetun ympäristön esteettömyyden tilannekuva ja tehdä ehdotuksia lainsäädännön kehittämiseksi ja muiksi toimenpiteiksi.

Toimikausi

1.12.2022-31.03.2023

Tausta

YK:n yleissopimus vammaisten henkilöiden oikeuksista (SopS 27/2017) velvoittaa sopimuksen ratifioineita valtioita toteuttamaan asianmukaiset toimet varmistaa vammaisille henkilöille muiden kanssa yhdenvertaisen pääsyn fyysiseen ympäristöön. Näihin toimiin sisältyvät myös esteiden tunnistaminen ja poistaminen sisä- ja ulkotiloissa.

Sopimus velvoittaa kehittämään ja saattamaan voimaan yleisölle avoimien tai tarjottavien tilojen ja palvelujen esteettömyyttä koskevia vähimmäisstandardeja ja -ohjeita ja valvomaan niiden täytäntöönpanoa. Sopimus edellyttää osapuolia ottamaan huomioon kaikki esteettömyyden osatekijät vammaisten henkilöiden kannalta. Rakennetun ympäristön kannalta tämä tarkoittaa muun muassa näkö- ja kuunteluympäristön esteettömyyden huomioon ottamista, liikkumisen esteettömyyden lisäksi.

Maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 5 §:n 1 momentissa asetetaan alueiden käytön suunnittelulle tavoitteeksi edistää eri väestöryhmien, kuten lasten, vanhusten ja vammaisten tarpeet tyydyttävän elin- ja toimintaympäristön luomista. Sen mukaan kuin rakennuksen käyttö edellyttää, sen tulee lain 117 §:n 3 momentin mukaan soveltua myös sellaisten henkilöiden käyttöön, joiden kyky liikkua tai toimia on rajoittunut. Rakennushankkeeseen ryhtyvän on lain 117 e §:n mukaan huolehdittava, että rakennus ja sen piha- ja oleskelualueet suunnitellaan ja rakennetaan niiden käyttötarkoituksen, käyttäjämäärän ja kerrosluvun edellyttämällä tavalla siten, että esteettömyys ja käytettävyys otetaan huomioon erityisesti lasten, vanhusten ja vammaisten henkilöiden kannalta.

Maankäyttö- ja rakennuslaissa säädettyä esteettömyyttä koskevaa vaatimusta on tarkennettu valtioneuvoston asetuksella rakennuksen esteettömyydestä (241/2017). Rakennuksen esteettömyyttä koskevien vähimmäisvaatimusten tarkoitus on omalta osaltaan edistää ihmisten yhdenvertaisuutta: kaikkien yhdenvertaisia mahdollisuuksia osallistua yhteiskunnan toimintoihin, käyttää palveluita, työskennellä, valita asuinpaikkansa ja asua kotonaan.

Esteettömyysasetusta sovelletaan luvanvaraiseen hallinto-, palvelu-, toimisto-, liike-, varasto-, tuotanto- ja asuinrakennuksen rakentamiseen sekä tietyin edellytyksin niiden korjaus- ja muutostöihin. Asetuksen velvoitteet koskevat rakennusta ja sen tonttia tai rakennuspaikkaa. Rakennusten esteettömyysvaatimukset on pyritty kohdentamaan tarkoituksenmukaisesti ja kustannustehokkaasti erityyppisiin rakennuksiin niiden käyttötarkoituksen mukaan. Yleisten alueiden, kuten katu- ja torialueiden, esteettömyydestä ei ole maankäyttö- ja rakennuslaissa erityisiä säännöksiä tai tarkentavaa asetusta.

Tällä hetkellä esteettömyyden tarkastelu rakennetussa ympäristössä toteutuu siis siinä vaiheessa, kun rakennuslupa myönnetään. Esteettömyyden toteutumisen tarkastelu ei kuitenkaan riittävällä tavalla kata olemassa olevan ympäristön esteettömyyttä, erityisesti palvelujen sijoittamiseen liittyviä

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Ympäristöministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 35
00023 Valtioneuvosto

Aleksanterinkatu 7
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

09 1603 9320
+358 9 1603 9320

kirjaamo.ym@gov.fi

tilanteita. Yhdenvertaisuuslain kohtuulliset mukautukset eivät myöskään sovellu kokonaisia ihmisryhmiä koskehtavan perusesteettömyyden toteuttamiseen.

Tehtävät

Työryhmän tehtävänä on muodostaa rakennetun ympäristön esteettömyyden tilannekuva ja tehdä ehdotuksia lainsäädännön kehittämiseksi ja muiksi toimenpiteiksi. Työryhmä laatii hankkeesta raportin.

Organisointi

Niina Kilpelä, ympäristöministeriö, puheenjohtaja
Matleena Haapala, ympäristöministeriö, varapuheenjohtaja ja työryhmän sihteeri
Satu Eronen, ympäristöministeriö, toinen sihteeri
Mikael Åkermarck, liikenne- ja viestintäministeriö (varajäsen Eveliina Uusitalo)
Katri Leikas, oikeusministeriö
Tea Hoffrén, sosiaali- ja terveysministeriö (varajäsen Jaana Huhta)
Juha Sylberg, Vammaisfoorumi ry (varajäsen Jari Pekola)
Henrik Gustafsson, Vammaisfoorumi ry (varajäsen Veera Florica Rajala)
Anniina Lavikainen, Vammaisfoorumi ry (varajäsen Anni Kyröläinen)
Timo Haakana, Vanhustyön keskusliitto ry (varajäsen Nina Leino)
Kari Raimoranta, Suomen Arkkitehtiliitto SAFA ry (varajäsen Heini Korpelainen)
Paula Mäenpää, Suomen Kuntaliitto ry (varajäsen Laura Hassi)
Ifa Kytösaho, Rakennustarkastusyhtdistys RTY ry (varajäsen Anu Montin)
Juha Terho, Rakennusteollisuus RT ry (varajäsen Jani Kemppainen)

Työryhmä kuulee tarvittaessa myös muita asiantuntijoita.

Hankkeen kustannus ja rahoitus

Hanke toteutetaan virkatyönä ja kukin organisaatio maksaa edustajiensa matkakulut.

Ylijohtaja

Teppo Lehtinen

Asuntoneuvos

Tommi Laanti

VN/28998/2022-YM-1

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: